

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021-2023

(skrajne daty)

Rok akademicki 2022/2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Problemy poprawności językowej
Kod przedmiotu*	XIIB8
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych UR/ Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa/Zakład Pragmatyki Komunikacyjnej
Kierunek studiów	filologia polska
Poziom studiów	studia 2. stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II rok, 3. sem.
Rodzaj przedmiotu	ćwiczenia warsztatowe, specjalność edytorstwo
Język wykładowy	polski
Koordynator	prof. dr hab. Grażyna Filip
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Justyna Majchrowska, mgr Małgorzata Bożek

* - *opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce***1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS**

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3.		15h							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): zaliczenie z oceną**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Znajomość ortografii oraz interpunkcji języka polskiego w zakresie objętym programem nauczania w szkołach średnich. Znajomość gramatyki współczesnego języka polskiego oraz przedmiotów językoznawczych przewidzianych w kursie I, II i III roku filologii polskiej

(gramatyka opisowa, stylistyka praktyczna, kultura języka, tekstologia).

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Przygotowanie studentów o specjalności edytorskiej do opracowania stylistyczno-redakcyjnego tekstów. Praca na tekstach cudzych i własnych.
C2	Ćwiczenia warsztatowe mają na celu: <ul style="list-style-type: none"> — uświadomienie studentom warunków właściwego użycia języka (estetyka słowa i zasady grzeczności językowej), — wyćwiczenie sprawności językowej oraz umiejętności przełączania kodów językowych, — rozróżnienie między innowacją językową a błędem, — zaznajomienie studentów ze współczesnym polskim poradnictwem językowym, — zapoznanie z ogółem obowiązujących zasad polskiej interpunkcji i ortografii (zwrócenie uwagi na aktualizację przepisów normatywnych), — zastosowanie w praktyce zagadnień poprawności leksykalnej i stylistycznej oraz tekstologicznej, — przygotowanie i przeprowadzenie korekty tekstu

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka zna i właściwie stosuje podstawową terminologię związaną z tekstologią, stylistyką, kulturą języka.	K_Wo1
EK_02	Student/ka posiada sprawność językową, zna warunki właściwego użycia języka.	K_Wo2
EK_03	Student/ka potrafi precyzyjnie, poprawnie językowo prezentować swoje myśli i wyrażać poglądy.	K_Uo2
EK_04	Student/ka dyskutuje na tematy związane z poprawnością językową, wyraża opinie na podstawie zdobytej wiedzy.	K_Uo6, K_Uo8
EK_05	Student/ka dąży do aktualizowania wiedzy językowej i podnoszenia sprawności komunikacyjnej.	K_U12, K_Ko1
EK_06	Student/ka współpracuje w zespole edytorskim.	K_U11

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

nie dotyczy

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Przegląd literatury przedmiotu: współczesne normy i poradnictwo językowe (słowniki poprawnościowe, strona internetowa http://www.rjp.pan.pl/) (1h).
Estetyka słowa i zasady grzeczności językowej w zróżnicowanych sytuacjach komunikacyjnych (1h).
Sprawność komunikacyjna i umiejętność świadomego stosowania kodów językowych. Ćwiczenia w konstruowaniu wypowiedzi w różnych odmianach funkcjonalnych polszczyzny (1h).
Ćwiczenia zasad poprawnej wymowy – samogłoski nosowe, uproszczenia grup spółgłoskowych, wymowa połączeń spółgłosek o artykulacji przedniojęzykowej, elementy wymowy regionalnej i gwarowej. Zasady i tendencje akcentowania w języku polskim (1h).
Praktyczna przydatność polskiej fleksji – zasady rządzące odmianą i pisownią nazw własnych. Adaptacja ortograficzna obcych nazw własnych. Osobliwości w paradygmatach polskich części mowy, najczęstsze błędy w odmianie (1h).
Zasady poprawnościowe polskiej syntaktyki, spójność strukturalna (1h).
Kreatywność słowotwórcza użytkowników polszczyzny. Rodzaje skrótów i reguły skracania wyrazów – pisownia skrótów i skrótowców, oznaczanie odmiany skrótowców (1h).
Innowacje frazeologiczne we współczesnym języku polskim jako mechanizm gier lub błędów językowych (2h).
Spójność semantyczna wypowiedzi. Konotacje i asocjacje leksemów a znaczenie wypowiedzi (2h).
Przygotowanie i przeprowadzenie korekty, zwyczaje i znaki korektorskie (1h).
Lista najczęściej spotykanych błędów: błędy w tytułach i nagłówkach, przestawienie lub pominięcie liter, różnego rodzaju niekonsekwencje w pisowni, powtórzenia itd. (1h).
Znaki korektorskie – zastosowanie w praktyce. Praca z tekstem własnym i cudzym pod kątem poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej (1h).
Praca z tekstem własnym i cudzym pod kątem poprawności językowej (1h).

3.4 Metody dydaktyczne

Metoda referatowa, metoda zajęć praktycznych, prezentacja, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach (rozwiązywanie zadań z dyskusją).

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ĆWICZENIA
EK_02	OCENA ZADANEJ PRACY	ĆWICZENIA
EK_03-06	KOLOKWIMUM	ĆWICZENIA

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium:
 51%-60% ocena dst.
 61%-70% ocena +dst.
 71%-80% ocena db.
 81%-90% ocena +db.
 91%-100% ocena bdb.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	70
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	<u>Nie dotyczy</u>
zasady i formy odbywania praktyk	<u>Nie dotyczy</u>

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:
 Bąba S., Liberek J., 2003, *Słownik frazeologiczny współczesnej polszczyzny*, Warszawa.
 Bilingham J., 2007, *Redagowanie tekstów*, Warszawa.
 Czarnecka A., Podracki J., 1995, *Skróty i skrótowce*, Warszawa.
 Jodłowski S., 2002, *Zasady interpunkcji. Podręcznik*, oprac. nauk. i red. J. Godyń, Wydawnictwo Tomasz Strutyński, Kraków.
 Łozińska M., Zdunek U., 2011, *O znaczeniu i roli różnych źródeł poprawnościowych w warsztacie redaktora*, „Język Polski” XCI, z. 2–3, s. 152–159.
 Markowski A., 2012, *Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne*, Warszawa.
 Piotrowicz A., M. Witaszek-Samborska, *Poradnictwo językowe a zmiany w normie kodyfikowanej*, „Język Polski” XCI, z. 2–3, s. 125–133.

Podracki J., 2005, *Nowy słownik interpunkcyjny z zasadami przestankowania*, Świat Książki – Bertelsmann Media, Warszawa.
Polszczyzna na co dzień, 2006, pod red. M. Bańki, Warszawa.
Słownik wyrazów obcych, 2002, pod red. I. Kamińskiej-Szmaj, Wrocław.
Strona internetowa Komisji Kultury Języka KJ PAN
Uniwersalny słownik języka polskiego PWN (t. I–IV), 2008, pod red. S. Dubisza, Warszawa.
Wielki słownik języka polskiego, 2012, pod red. E. Polańskiego, Warszawa.
Wielki słownik ortograficzny PWN, 2008, pod red. E. Polańskiego, Warszawa.
Wielki słownik poprawnej polszczyzny PWN, 2008, pod red. A. Markowskiego, Warszawa.
Wielki słownik wyrazów obcych PWN, 2008, pod red. M. Bańki, Warszawa.
Współczesny język polski, 2001, pod red. J. Bartmińskiego, Lublin.
www.komjezyk.pan.pl
rjp.pan.pl

Literatura uzupełniająca:

Sikora K., M. Rak., 2011, *Nowe tendencje w interpunkcji – przecinek (na materiale internetowym)*, „Język Polski” XCI, z. 2–3, s. 188–194.
Walczak B., 2011, *Ewolucja języka a kodyfikacja normy*, „Język Polski” XCI, z. 2–3, s. 103–108.
Wilkoń A., 2002, *Spójność i struktura tekstu*, Kraków.
Żydek-Bednarczuk U., 2005, *Wprowadzenie do lingwistyki tekstu*, Katowice.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej